

VABARIIGI VALITSUS

M Ä Ä R U S

Tallinn

Tõhela-Ermistu looduskaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri¹

Määrus kehtestatakse looduskaitseaduse § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Ala kaitse alla võtmine ja kaitse-eesmärk

(1) Looduskaitsealana võetakse kaitse alla Pärnu maakonnas Pärnu linnas Tõstamaa alevikus, Ermistu, Männikuste, Rammuka, Ranniku ja Tõhela külas ning Lääneranna vallas Kanamardi külas asuv ala, mille nimeks saab Tõhela-Ermistu looduskaitseala² (edaspidi *kaitseala*).

(2) Kaitseala kaitse-eesmärk on kaitsta:

- 1) Tõhela-Ermistu märgala kompleksi, kaitsealuseid liike ja nende elupaiku;
- 2) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas: metsastunud luited (2180)³, vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), rabad (7110*), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010*), vanad laialehised metsad (9020*), rohunditerikkad kuusikud (9050), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) ning siirdesoo- ja rabametsad (91D0*);
- 3) kaitsealuseid liike, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ nimetab II lisas, ja nende elupaiku: vingerjas (*Misgurnus fossilis*) ja nõtkke näkirohi (*Najas flexilis*);
- 4) kaitsealuseid liike, mida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25) nimetab I ja II lisas, ja nende elupaiku: kassikakk (*Bubo bubo*), hüüp (*Botaurus stellaris*), laululuik (*Cygnus cygnus*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), teder (*Tetrao tetrix*), väikehuik (*Porzana parva*), sookurg (*Grus grus*), rüüt (*Pluvialis apricaria*), mudatilder (*Tringa glareola*), mustviires (*Chlidonias niger*), mustträhn (*Dryocopus martius*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), kaljukotkas (*Aquila chrysaetos*), sarvikpütt (*Podiceps auritu* kuulub Eestis I kaitsekategooriasse s), mustsaba-vigle (*Limosa limosa*), soo-loorkull (*Circus pygargus*), tuttvart (*Aythya fuligula*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), sõtkas (*Bucephala*

clangula), viupart (*Anas penelope*) ja lauk (*Fulica atra*);

5) kaitsealuseid liike hännak-rabakiil (*Leucorrhinia caudalis*), valgelaup-rabakiil (*Leucorrhinia albifrons*), rohe-tondihobu (*Aeshna viridis*), suur-rabakiil (*Leucorrhinia pectoralis*), pargi-nahkhiir (*Pipistrellus nathusii*), suurvidevlane (*Nyctalus noctula*), veelendlane (*Myotis daubentonii*), soohiilakas (*Liparis loeselii*), harilik sookäpp (*Hammarbya paludosa*), soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), harilik porss (*Myrica gale*), lodukannike (*Viola uliginosa*), hallpõsk-pütt (*Podiceps grisegena*), tuttpütt (*Podiceps cristatus*), väikekajakas (*Hydrocoloeus minutus*) ning rändlinnuliike.

(3) Kaitseala maa- ja veela kuulub vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele nelja sihtkaitsevööndisse ja kolme piiranguvööndisse.

(4) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitseeaduses sätestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala piir

Kaitseala välis- ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 4. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;
- 2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti välis- ja vööndite piiride kulgemise kohta;
- 5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk

KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 5. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida ning püüda kala, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal, välja arvatud § 12 punktis 3 sätestatud ajal Rammuka sihtkaitsevööndis ja Seliste sihtkaitsevööndis.

(2) Telkimine ja lõkke tegemine on kaitsealal lubatud õuemaal ning kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud.

(3) Kaitsealal on lubatud jahipidamine, välja arvatud § 12 punktis 3 sätestatud ajal Rammuka sihtkaitsevööndis ja Seliste sihtkaitsevööndis. Linnujaht on keelatud kogu kaitsealal aasta läbi.

(4) Kaitsealal on lubatud:

- 1) sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine teedel ning jalgratastega sõitmine radadel, välja arvatud § 12 punktis 3 sätestatud ajal Rammuka sihtkaitsevööndis ja Seliste sihtkaitsevööndis.
- 2) punktis 1 nimetamata juhtudel sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja

nõusolekul teostataval teadustegevusel ning kaitse-eeskirjaga lubatud töödel.

(5) Kogu kaitseala vetel on lubatud sisepõlemismootorita ja elektrimootoriga ujuvvahendiga sõitmine. Sisepõlemismootoriga ujuvvahendiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud töödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel.

(6) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud roo varumine külmunud pinnaselt.

§ 6. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detail- ja üldplaneeringut;
- 4) lubada ehitada ehitusteatisel kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist, sealhulgas lubada püstitada või laiendada lautrit või paadisilda;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatisi;
- 8) jahiulukeid lisaõõta.

§ 7. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuse juures ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmise korral tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärasest ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

3. peatükk SIHTKAITSEVÕÖND

§ 8. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate koosluste säilitamiseks ning märgala elustiku elutingimuste ja mitmekesisuse säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on neli sihtkaitsevööndit:

- 1) Tõhela-Ermistu sihtkaitsevöönd;
- 2) Rammuka sihtkaitsevöönd;
- 3) Seliste sihtkaitsevöönd;
- 4) Tõstamaa sihtkaitsevöönd.

§ 9. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

(1) Tõhela-Ermistu sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on looduslike järve-elupaikade ja metsaelupaikade mitmekesisuse säilitamine ja kaitstavate liikide elupaikade kaitse. Kaitstavad elupaigatüübid on metsastunud luited, vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved, siirde- ja õõtsiksood, liigirikkad madalood, vanad loodumetsad, soostuvad ja soo-lehtmetsad, rohunditerikkad kuusikud ning siirdesoo- ja rabametsad.

(2) Rammuka sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on soo- ja metsaökosüsteemi looduslikkuse säilitamine ja taastamine ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse. Kaitstavad elupaigatüübid on metsastunud luited, huumustoitelised järved ja järvikud, rabad, liigirikkad madalood, nokkheinakooslused, vanad loodumetsad, vanad laialehised metsad, soostuvad ja soo-lehtmetsad ning siirdesoo- ja rabametsad.

(3) Seliste sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on metsaelupaikade mitmekesisuse säilitamine ja kaitstavate liikide elupaikade kaitse. Kaitstavad elupaigatüübid on metsastunud luited, vanad loodumetsad ning soostuvad ja soo-lehtmetsad.

(4) Tõstamaa sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on metsaelupaikade mitmekesisuse säilitamine. Kaitstavad elupaigatüübid on metsastunud luited, vanad loodumetsad ning soostuvad ja soo-lehtmetsad.

§ 10. Lubatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on lubatud kuni 30 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja tähistamata kohas ning kuni 100 osalejaga rahvaürituse korraldamine kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohas.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

- 1) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;
- 2) olemasolevate eesvoolude hoiutööd ja veerežiimi taastamine;
- 3) koosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;
- 4) rohkem kui 30 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja tähistamata kohas ning rohkem kui 100 osalejaga rahvaürituse korraldamine kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohas;
- 5) tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta rajatise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu tarbeks ning tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitseala tarbeks;
- 6) ehitiste hooldustööd.

§ 11. Vajalik tegevus

Kaitseala märgalade loodusliku veerežiimi taastamiseks on vajalik kraavide sulgemine.

§ 12. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisustega:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) inimeste viibimine 15. veebruarist kuni 31. juulini Rammuka sihtkaitsevööndis ja 1. veebruarist kuni 31. juulini Seliste sihtkaitsevööndis, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala kaitse korraldamise ja valitsemisega seotud tegevusel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel.

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 13. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on kolm piiranguvööndit:

- 1) Järveäärse piiranguvöönd;
- 2) Ermistu järve piiranguvöönd;
- 3) Seliste piiranguvöönd.

§ 14. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

(1) Järveäärse piiranguvööndi kaitse-eesmärk on kaitsealuste liikide elupaikade kaitse ning metsakatte säilitamine Tõhela ja Ermistu järve kallastel.

(2) Ermistu järve piiranguvööndi kaitse-eesmärk on kaitsealuste liikide elupaikade kaitse ja looduslike järve-elupaikade mitmekesisuse säilitamine. Kaitstav elupaigatüüp on vähe- kuni keskoitelised kalgiveelised järved.

(3) Seliste piiranguvööndi kaitse-eesmärk on kaitsealuste liikide elupaikade kaitse.

§ 15. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisustega:

- 1) majandustegevus;
- 2) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine õuemaal;
- 3) kuni 100 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja nõusolekul tähistamata kohas.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

- 1) rohkem kui 100 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja nõusolekul tähistamata kohas;
- 2) kaitseala tarbeks ehitise püstitamine ja kaitsealal paikneva kinnistu tarbeks rajatise püstitamine;
- 3) Ermistu järve piiranguvööndis järvemuda kaevandamine;
- 4) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine.

(3) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud uuendusraie, arvestades järgmisi tingimusi:

- 1) lageraie hall-lepikutes kuni 1 hektari suuruse langina;
- 2) turberaie kuni 2 hektari suuruse langina.

(4) Raiete tegemisel metsamaal tuleb säilitada puistu liikide ja vanuse mitmekesisus. Elustiku mitmekesisuse säilitamiseks tuleb jätta raielangile hektari kohta alles vähemalt 20 tihumeetrit puid, mis jäävad metsa alatiseks. Elustiku mitmekesisuse tagamiseks alles jäetavad puud valitakse eri puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgast, eelistades kõvalehtpuid, mände ja haabasid, samuti eritunnustega, nagu põlemisjälgede, õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puid. Sealhulgas säilitatakse surnud puid ja lamapuitu ning kõik haavad, mille rinnasdiameeter on suurem kui 50 cm.

§ 16. Keelatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 2) uue maaparandussüsteemi rajamine.

(2) Piiranguvööndis on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab.

5. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 17. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 18. Määruse muutmine

Vabariigi Valitsuse 18. mai 2007. a määruses nr 154 „Hoiualade kaitse alla võtmine Pärnu maakonnas” tehakse järgmised muudatused:

- 1) määruse § 1 lõike 1 punkt 35 tunnistatakse kehtetuks;
- 2) määruse lisas esitatud Tõhela-Ermistu hoiuala kaart tunnistatakse kehtetuks.

§ 19. Menetluse läbiviimine

Määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri XXXX. a käskkirjaga nr XXX algatatud haldusmenetluses, mille ülevaade koos ärakuulamise tulemustega on esitatud määruse seletuskirjas⁵.

§ 20. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹ EÜ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50). Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25).

² Kaitseala on moodustatud Vabariigi Valitsuse 18. mai 2007. a määrusega nr 154 „Hoiualade kaitse alla võtmine Pärnu maakonnas” kaitse alla võetud Tõhela-Ermistu hoiuala ja kaitsealuste liikide püsielupaikade põhjal. Tõhela-Ermistu kaljukotka püsielupaik võeti kaitse alla keskkonnaministri 16. aprilli 2009. a määrusega nr 18 „Kaljukotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri” ja Ermistu merikotka püsielupaiku kaitstakse lähtuvalt looduskaitseaduse § 50 lõike 2 kohaselt kehtestatud kaitsetsoonide piirides. Seliste merikotka püsielupaik võeti kaitse alla keskkonnaministri 21. juuli 2010. a määrusega nr 33 „Merikotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri” ja Seliste kassikaku püsielupaik võeti kaitse alla keskkonnaministri 27. detsembri 2006. a määrusega nr 87 „Kassikaku püsielupaikade kaitse alla võtmine”. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 1 alapunktist 36 hõlmab kaitseala osa Nätsi-Võlla linnualast ja punkti 2 alapunktist 448 Tõhela-Ermistu loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade kohta kehtivaid erisusi. Rahvusvahelise tähtsusega märgalade, eriti veelindude elupaikade konventsiooni artikli 2 lõike 1 kohaselt on kaitseala rahvusvahelise tähtsusega märgala (Ramsari ala).

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴ Kaitseala välis- ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardile, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (möötkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (register.keskkonnainfo.ee) ja maainfosüsteemis

(www.maaamet.ee).

⁵ Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

Jüri Ratas
Peaminister

Siim Kiisler
Keskkonnaminister

Heiki Loot
Riigisekretär

Lisa. Tõhela-Ermistu looduskaitseala